

Åtgärdsprogram 2024–2026

Kretsloppsplan 2024–2030

Åtgärdsprogram för Ludvika kommun perioden 2024–2026 till kretsloppsplan 2024–2030

Åtgärdsprogrammet kan uppdateras årligen, exempelvis med stöd av åtgärdsbanken som finns på kretsloppsplandalarna.se.

”R” anger regional åtgärd. Dessa drivs av regionala temagrupper, nätverk eller organisationer.

”K” anger kommunal åtgärd och drivs via kommunal verksamhet.

1 Regionala åtgärder

”Mål” anger till vilket mål i kretsloppsplanen som åtgärden syftar på.

”Lagkrav” innebär att åtgärden är föranledd av lagkrav.

Målområde	Åtgärder	Mål	År	Ansvar, regionalt	Ansvar, kommun	Lagkrav
Avlopp och slam	R 1. Ta fram en plan för hållbara avloppsresurser i Dalarna som följer strukturen i EU:s avfallshierarki. Planen ska bland annat innehålla kartläggning, certifiering, uppströmsarbete, samarbete, nätverk, utbildning, information etc.	7	2024	DalaVA	Ludvika: WBAB	Miljöbalk (1998:808) 2 kap. 5 §

Målområde	Åtgärder	Mål	År	Ansvar, regionalt	Ansvar, kommun	Lagkrav
Bygg- och rivningsavfall	R 2. Ta fram riktlinjer för att ställa krav på avfallsminimering, återbruk och materialåtervinning i byggprojekt.	4, 5	2024	ByggEkot ¹ (ByggDialog Dalarna)	Ludvika: LK FAB	Miljöbalk (1998:808) 15 kap. 10 § Avfallsförordning (SFS 2020:614) 3 kap. 10, 11 §§ Förordning (2022:1274) om producentansvar för förpackningar 5 §
Bygg- och rivningsavfall	R 3. Kartlägga byggavfall avseende uppkomst, behandling och avsättning.	4, 5	2024–2026	ByggEkot (ByggDialog Dalarna)	Ludvika: LK FAB	Miljöbalk (1998:808) 15 kap. 41 § Föreskrifter om kommunala avfallsplaner om förebyggande och hantering av avfall (NFS 2020:6) 13, 14 §§
Bygg- och rivningsavfall	R 4. Ta fram en plan för regional lagerstrategi, förädlings- och återbruksverksamhet, riktlinjer vid upphandling samt kommunikation kring bygg- och rivningsavfall.	4, 5	2024–2025	ByggEkot (ByggDialog Dalarna)	Ludvika: LK FAB	Miljöbalk (1998:808) 15 kap. 10 § Avfallsförordning (SFS 2020:614) 3 kap. 10, 11 §§
Hushållens avfallshantering	R 5. Utveckla sorteringsguide eller motsvarande till stöd för minskad konsumtion, ökat återbruk och mer materialåtervinning.	1–3	2024	Temagrupp Hushållens konsumtion	Ludvika: WBAB	Miljöbalk (1998:808) 15 kap. 45 § Föreskrifter om kommunala avfallsplaner om förebyggande och hantering av avfall (NFS 2020:6) 21 § Förordning (2022:1274) om producentansvar för förpackningar 6 kap. 16 §

¹ ByggEkot är en temagrupp inom ByggDialog Dalarna med fokus på återbruk av byggmaterial. De har en bred representation av entreprenörer, kommuner, tillverkare, arkitekter och Dala återbyggdepå med syfte att kunna identifiera hinder och skapa lösningar och möjligheter för att återbruk ska bli en naturlig del i bygg- och rivningsprocessen.

Målområde	Åtgärder	Mål	År	Ansvar, regionalt	Ansvar, kommun	Lagkrav
Hushållens avfallshantering	R 6. Ta fram beslutsunderlag för val av insamlingsystem av förpackningar.	1–3	2024	DalaAvfall	Ludvika: WBAB	Miljöbalk (1998:808) 15 kap. 20 § Avfallsförordning (SFS 2020:614) 3 kap. 4 § Förordning (2022:1274) om producentansvar för förpackningar 6 kap. 1 §
Hushållens avfallshantering	R 7. Ta fram en strategi för återvinningscentraler som tillmötesgår ökat återbruk och ökad materialåtervinning. Inkludera byggavfall.	1–3	2024	DalaAvfall	Ludvika: WBAB	Miljöbalk (1998:808) 15 kap. 10 § Avfallsförordning (SFS 2020:614) 3 kap.
Hushållens konsumtion	R 8. Utveckla kommunikation för ökad kunskap och arbete med beteendefrågor, se kretsloppsplanen avsnitt 6.6.	1–3	2024–2026	Temagrupp Hushållens konsumtion	Ludvika: WBAB	Miljöbalk (1998:808) 15 kap. 45 § Föreskrifter om kommunala avfallsplaner om förebyggande och hantering av avfall (NFS 2020:6) 21 § Förordning (2022:1274) om producentansvar för förpackningar 6 kap. 16 §
Hushållens konsumtion	R 9. Genomföra kontinuerliga kampanjer, arrangemang och kommunikationsinsatser koordinerat med åtgärd R 2, se avsnitt 6.6 i kretsloppsplanen. Kan inkludera t.ex. föreläsningar, studiecirkel, projekt (minimeringsmästarna) etc.	1–3	2024–2026	Temagrupp Hushållens konsumtion	Ludvika: WBAB	Miljöbalk (1998:808) 15 kap. 45 § Föreskrifter om kommunala avfallsplaner om förebyggande och hantering av avfall (NFS 2020:6) 21 § Förordning (2022:1274) om producentansvar för förpackningar 6 kap. 16 §

Målområde	Åtgärder	Mål	År	Ansvar, regionalt	Ansvar, kommun	Lagkrav
Kommunens verksamhet	R 10. Utveckla upphandlingsstrategisk samverkan i Dalarna där avfallsförebyggande ingår.	4, 5	2024	Temagrupp Miljömässig upphandling	Ludvika: Kommunstyrelsen	Miljöbalk (1998:808) 15 kap. 10 § Föreskrifter om kommunala avfallsplaner om förebyggande och hantering av avfall (NFS 2020:6) 5 §
Kommunens verksamhet	R 11. Undersöka om det går att ta fram verktyg och metoder för att mäta och klassificera inköp och upphandlingar för uppföljning kring avfallsförebyggande, återbruk och materialåtervinning exempelvis avseende plast, textilier, livsmedel, elektronik och byggavfall.	4, 5	2024–2025	Temagrupp Miljömässig upphandling	Ludvika: Kommunstyrelsen	Miljöbalk (1998:808) 15 kap. 41 § Föreskrifter om kommunala avfallsplaner om förebyggande och hantering av avfall (NFS 2020:6) 5 §
Kommunens verksamhet	R 12. Utveckla kunskapsplattform för inköp och upphandling samt användning av exempelvis plast, textilier, livsmedel, elektronik och bygg- och rivningsmaterial.	4, 5	2024	Temagrupp Miljömässig upphandling	Ludvika: Kommunstyrelsen	Miljöbalk (1998:808) 15 kap. 10 § Föreskrifter om kommunala avfallsplaner om förebyggande och hantering av avfall (NFS 2020:6) 5 §
Kommunens verksamhet	R 13. Arrangera kontinuerliga seminarier och webinarier för utbildning och utveckling	4, 5	2024–2026	Dalagemensam kretsloppsplanegrupp	Ludvika: WBAB	Miljöbalk (1998:808) 15 kap. 10 §

Målområde	Åtgärder	Mål	År	Ansvar, regionalt	Ansvar, kommun	Lagkrav
	kring avfall i kommunens verksamheter(målgruppsstyrt).					Föreskrifter om kommunala avfallsplaner om förebyggande och hantering av avfall (NFS 2020:6) 5 §
Kommunens verksamhet	R 14. Ta fram rutiner för att mäta och minska avfall från kommunala verksamheter.	4, 5	2024	Dalagemensam kretsloppsplanegrupp	Ludvika: Kommunstyrelsen	Miljöbalk (1998:808) 15 kap. 41 § Föreskrifter om kommunala avfallsplaner om förebyggande och hantering av avfall (NFS 2020:6) 13, 14 §§
Matsvinn	R 15. Ta fram underlag för ökat samarbete med skola, förskola och äldreomsorg som stöd för kommunernas arbete för att mat ska ätas upp. Se även kommunala åtgärder.	6	2024	Kostnätverk	Ludvika: Vård- och omsorgsnämnd	Miljöbalk (1998:808) 15 kap. 10 § Föreskrifter om kommunala avfallsplaner om förebyggande och hantering av avfall (NFS 2020:6) 5 §
Matsvinn	R 16. Säkerställa och utveckla mätning och/eller identifiera anledningar till matsvinn inom förskola, gymnasium och äldreomsorg.	6	2024–2025	Kostnätverk	Ludvika: Vård- och omsorgsnämnd	Miljöbalk (1998:808) 15 kap. 41 § Föreskrifter om kommunala avfallsplaner om förebyggande och hantering av avfall (NFS 2020:6) 13, 14 §§
Nedskräpning	R 17. Ta fram åtgärdsplan för samverkan kring nedskräpning (information, samarbete med evenemangsarrangörer,		2024	Temagrupp Minska nedskräpning	Ludvika: Kultur- och samhällsutvecklingsnämnd	Miljöbalk (1998:808) 15 kap. 41 § Föreskrifter om kommunala avfallsplaner om förebyggande och hantering av avfall (NFS 2020:6) 6 §

Målområde	Åtgärder	Mål	År	Ansvar, regionalt	Ansvar, kommun	Lagkrav
	mall för platsupplåtelse, skräpmätningar med mera).					
Schaktmassor	R 18. Ta fram regional masshanteringsplan inklusive vägledning eller riktlinje för klassning och koordinering av schaktmassor med beaktande av invasiva växtarter.	9	2024–2025	Temagrupp Byggavfall och masshantering	Ludvika: Myndighetsnämnd miljö och bygg	Miljöbalk (1998:808) 15 kap. 10 § Föreskrifter om kommunala avfallsplaner om förebyggande och hantering av avfall (NFS 2020:6) 5 §
Tillsyn	R 19. Utveckla tillsynsvägledning kopplat till avfallsförebyggande och materialåtervinning av bygg- och rivningsavfall samt schaktmassor. Gäller både inom områdena miljö samt plan och bygg.	4, 5	2024	Länsstyrelsen i Dalarnas län	Ludvika: Myndighetsnämnd miljö och bygg	Miljöbalk (1998:808) 15 kap. 10 § Föreskrifter om kommunala avfallsplaner om förebyggande och hantering av avfall (NFS 2020:6) 5 §

2 Kommunala åtgärder

Kommunala åtgärder som rekommenderas i alla kommuner är markerade med symbolen *. Dessa är oftast en följd av regionala åtgärder.

”Mål” anger till vilket mål i kretsloppsplanen som åtgärden syftar på.

”Regional åtgärd” anger hänvisning till eventuell regional åtgärd som normalt föregår kommunal åtgärd.

Målområde	Åtgärder	Mål	Regional åtgärd	År	Ansvar	Medverkande
Bygg- och rivningsavfall	K 1. Implementera rutin för krav vid upphandling där byggavfall uppstår.*	4, 5	R 2	2025-2026	Ludvika: LKFAB	Ludvika: Kultur- och samhällsutvecklingsnämnd, Myndighetsnämnden miljö och bygg, Kommunstyrelsen/GNU, WBAB
Hushållens avfallshantering	K 2. Införa sortering för ökad materialåtervinning av grovavfall. Ta bort möjligheten att lämna blandat brännbart grovavfall och ersätta med materialåtervinning av exempelvis hårdplast, mjukplast med mera.*	3	R 7	2024	Ludvika: WBAB	DalaAvfall
Hushållens avfallshantering	K 3. Ta fram beslutsunderlag för införande av fastighetsnära insamling förpackningar.*	2	R 6	2024	Ludvika: WBAB	DalaAvfall
Kommunens verksamhet	K 4. Utveckla lokal samverkansgrupp för inköp och upphandling inom kommun och kommunala bolag. Gruppen utser	4, 5	R 10–12	2024–2026	Ludvika: Kommunstyrelsen	Ludvika: Alla nämnder och bolag

Målområde	Åtgärder	Mål	Regional åtgärd	År	Ansvar	Medverkande
	representant till den regionala tema-gruppen Miljömässig upphandling.*					
Kommunens verksamhet	K 5. Säkerställ och informera alla kommunala verksamheter om källsortering.*	4, 5	R 14	2024–2026	Ludvika: WBAB	Ludvika: Alla nämnder och bolag
Kommunens verksamhet	K 6. Inför mätning av avfall från kommunala verksamheter (stöd av åtgärd R 14).*	4, 5	R 14	2025–2026	Ludvika: Kommunstyrelsen	Ludvika: Alla nämnder och bolag
Avlopp och slam	K 7. Implementera regionala åtgärder för avlopp och slam i kommunen (stöd av åtgärd R 1 och nya avloppsdirektivet).*	7	R 1	2024–2026	Ludvika: WBAB	DalaVA
Kommunens verksamhet	K 8. Ta fram åtgärdsplan för införande av sortering av förpackningar på populära platser.*	5		2024-2025	Ludvika: Kultur- och samhälls- utvecklingsnämnd	Ludvika: WBAB
Matsvinn	K 9. Utveckla samverkan mellan kost, pedagogisk verksamhet och folkhälsa för att främja att mat äts upp.*	6	R 15	2024–2026	Ludvika: Vård- och omsorgsnämnd	Ludvika: Social- och utbildningsnämnd, Kultur- och samhällsutvecklings- nämnd.
Matsvinn	K 10. Implementera befintligt nationellt enkätverktyg som kan användas i Dalarna kring mat och matmiljöer.*	6	R 16	2024–2026	Ludvika: Vård- och omsorgsnämnd	Ludvika: Social- och utbildningsnämnd

Målområde	Åtgärder	Mål	Regional åtgärd	År	Ansvar	Medverkande
Nedskräpning	K 11. Ta fram en rutin för att hantera nedskräpningsavgifter (kommun).*		R 17	2024– 2025	Ludvika: Kultur- och samhälls- utvecklingsnämnd	Ludvika: LKFAB
Schaktmassor	K 12. Ta fram en kommunal masshanteringsplan med utgångspunkt från regional masshanteringsplan.*	9	R 18	2025– 2026	Ludvika: Kultur- och samhälls- utvecklingsnämnd	Ludvika: LKFAB
Matsvinn	K 13. Initiera och ta fram ett underlag för avtal med butiker för att tillvarata deras utsorterade livsmedel.	1, 6		2024	Ludvika: Vård- och omsorgsnämnd	
Kommunens verksamhet	K 14. Ta fram och implementera verktyg för att bland annat kunna följa upp kretsloppsplanens mål och åtgärder.			2024	Ludvika: Kommunstyrelsen	
Hushållens avfallshantering	K 15. Införa fraktion för annan plast än förpackningar (s.k. kommunplast) på samtliga återvinningscentraler.	2		2024	Ludvika: WBAB	
Hushållens konsumtion	K 16. Utveckla möjlighet till lån av fritidsutrustning.	1		2024	Ludvika: Kultur- och samhälls- utvecklingsnämnd	Ludvika: Kommunstyrelsen
Nedskräpning	K 17. Arrangera skräpplockardagar årligen.			2024– 2026	Ludvika: Kultur- och samhälls- utvecklingsnämnd	Ludvika: Ludvikahem

Målområde	Åtgärder	Mål	Regional åtgärd	År	Ansvar	Medverkande
Nedskräpning	K 18. Utveckla rutiner för uppsamling och insamling av fimpar, exempelvis på populära platser.			2024	Ludvika: Kultur- och samhälls- utvecklingsnämnd	Ludvika: LKFAB
Bygg- och rivningsavfall	K 19. Utreda förutsättningar för återbyggdepå i Ludvika–Smedjebacken.			2024	Ludvika: WBAB Samverkan kommuner i Dalarna.	Ludvika: LKFAB
Matsvinn	K 20. Bredda möjligheten till att erbjuda "klimatlåda" eller "matsvinnslåda" i fler verksamheter där serveringssvinn skapas.	6	R 15	2024	Ludvika: Vård- och omsorgsnämnd	
Nedskräpning	K 21. Ta fram rutiner för att minska användningen av engångsartiklar under evenemang (så kallade "Engångsfria evenemang").		R 17	2024	Ludvika: Kommunstyrelsen (Näringslivsenhet)	Ludvika: Unika Ludvika, Kultur- och samhällsutvecklingsnämnd
Kommunens verksamhet	K 22. Ta fram rutiner för att först kontrollera om det finns begagnade möbler och elektronik innan inköp av nya möbler, inredning och elektronik till kommunens verksamheter.			2024– 2026	Ludvika: Kommunstyrelsen	
Kommunens verksamhet	K 23. Vidareutveckla intern möbelbank i kommunens verksamheter för bättre tillgänglighet (sökbarhet).			2024– 2026	Ludvika: Kommunstyrelsen	

Målområde	Åtgärder	Mål	Regional åtgärd	År	Ansvar	Medverkande
Kommunens verksamhet	K 24. Utveckla elektronikbank för exempelvis bildskärmar, tangentbord och mobiltelefoner som används i kommunens verksamheter.			2024– 2026	Ludvika: Kommunstyrelsen	
Hushållens avfallshantering Nedskräpning	K 25. Utveckla insamlingen av trädgårdsavfall från hushåll i bostadsområden inom tätort.			2025– 2026	Ludvika: WBAB	
Kommunens verksamhet Nedskräpning	K 26. Utveckla och erbjuda tjänst för avfallshantering vid evenemang.			2024	Ludvika: WBAB	
Hushållens konsumtion Hushållens avfallshantering	K 27. Utreda förutsättningar för återbruksgalleria i Ludvika–Smedjebacken.			2025– 2026	Ludvika: WBAB	Ludvika: Kultur- och samhällsutvecklingsnämnd, Kommunstyrelsen Samarkand
Hushållens avfallshantering	K 28. Införa flexöppet på Björnhyttans återvinningscentral.			2024	Ludvika: WBAB	
Hushållens avfallshantering	K 29. Arbeta för utveckling av kommunernas Återvinningscentraler samt utreda möjligheter för behovsanpassade och flexibla öppettider.			2024– 2025	Ludvika: WBAB	
Avlopp och slam	K 30. Kartlägga avloppsresurser och deras kvalitet i kommunerna (stöd av åtgärd R 1 och nya avloppsdirektivet).	7	R 1	2024– 2025	Ludvika: WBAB	

Målområde	Åtgärder	Mål	Regional åtgärd	År	Ansvar	Medverkande
Avlopp och slam	K 31. Fokuserat uppströmsarbete beroende på slamkvaliteter (stöd av åtgärd R 1 och nya avloppsdirektivet).	7	R 1	2024–2026	Ludvika: WBAB	Ludvika: Myndighetsnämnden miljö och bygg
Avlopp och slam	K 32. Ta fram en plan för hållbara avloppsresurser som följer strukturen i EU:s avfallshierarki.	7	R 1	2024	Ludvika: WBAB	

0240-309 90
info@wbab.se

wbab.se

